

Ohjelma 7.10.2021

Taloustorstai

Taloustorstai ja Kuntamarkkinoiden jälkilöylyt

- klo 9.30 **Tervetuloa Taloustorstaihin** / Minnamaria Korhonen
- klo 9.35 **Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston uusimmat lausunnot ja ohjepäivitykset** / Sari Korento
- klo 9.55 **Korruptiontorjunnan ajankohtaiset asiat** / Venla Mäntysalo, Oikeusministeriö
- klo 10.15 **Suomi.fi-maksaminen** / Anja Alanko, Valtiokonttori
- klo 10.35 **Yrityksen digitalous** / Noora Salonen ja Tomi Rusi, Valtiokonttori
- klo 10.55 **Kuntatalousohjelma, kuntatalouden kehitysarvio, vero- ja valtionosuusennusteet** / Minna Punakallio
- klo 11.40 **Asiaa taloustavarasta -haaste**
- klo 11.45 **Kuntamarkkinoiden jälkilöylyt - teemana talousseminaarin Korona ja asuminen** /
Jarkko Huovinen, Minna Punakallio, Jari Vaine
- klo 12.15 **Kiitos ja näkemiin!**

**KUNTA
LIITTO**

Ajankohtaista

Taloustorstai 7.10.2021

Minnamaria Korhonen @minnamariak

Ajankohtaista automatisoidusta talousraportoinnista 1

- Valtiovarainministeriö on 31.8.2021 antanut asetuksen kunnan taloustietojen toimittamiseen sovellettavista tietosisällöistä ja teknisistä kuvauksista tilikaudelle 2022.
- Työn alla on myös hyvinvointialueiden tililuettelo.
- [Aineistot valtiovarainministeriön sivuilla.](#)

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Ajankohtaista automatisoidusta talousraportoinnista 2

- Kuntien ja kuntayhtymien neljännesvuosiraportointi (KKNR) ja Kunnan ja kuntayhtymän liikelaitoksen ja vesihuollon taseyksikön toteumaraportointi (KLTR) ovat auki tuotannossa. Raportointikokonaisuudet tulee raportoida ja hyväksyä Kuntatalouden tietopalvelussa sunnuntaihin 31.10. mennessä.

Ajankohtaista automatisoidusta talousraportoinnista 3

- Kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöstiedot palveluluokittain (KKTPP) ja Kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen rahoituslaskelman (KKTR) testaukset ovat nyt avoinna järjestelmätoimittajille ja raportoijille Kuntatalouden tietopalvelussa.

Valtiokonttori
Statskontoret
State Treasury

Ajankohtaista automatisoidusta talousraportoinnista 4

- Valtiokonttori ja valtiovarainministeriö järjestävät 12.10. osana AURA-tutuksi -webinaarisarjaa palveluluokitusta ja palveluluokkamuuoksia käsittelevän maksuttoman webinaarin.
 - [Tutustu ja osallistu!](#)
- Webinaarisarjan ruotsinkielisessä koulutuksessa tutustutaan kuutiomalliin tiistaina 16.11.
 - [Läs mer och länk till webinarium](#)

Ajankohtaista automatisoidusta talousraportoinnista 5

- FCG järjestää syventävän sotepalveluluokkawebinaarin 3.11. klo 9-12. Kyseessä on tiivis tietopaketti sote-palveluluokkien talousraportoinnista, sekä niiden haasteellisiksi tiedetyistä kohdista, kuten erittelemättömistä palveluluokista, tukipalveluista sekä koronakuluista. Webinaarissa käydään läpi vuodelle 2022 tulevat muutokset sekä jo tiedossa olevia hyvinvointialueiden tulon vaikutuksia kuntien raportointiin.
 - [Tutustu ja ilmoittaudu!](#)

Ajankohtaista verotuksesta 1

Veronsaajien Palvelussa ja Kuntatalouden talouslistoilla tiedotettua

- **Alustavat verotuskustannukset vuodelle 2022**

- Vuoden 2022 alustavat verotuskustannukset löytyvät [Veronsaajien palvelusta](#).
- Verotuskustannukset peritään maalis-, kesä-, syys- ja joulukuun tilitysten yhteydessä. Excel-
taulukon G-sarakkeesta löytyy kuntakohtaiset perittävät määrät kyseisten kuukausien osalta.
Veronsaajaryhmien kustannusosuuksiin ei ole tullut muutosta vuoden takaisesta. Lopulliset ensi
vuoden kustannukset selviävät viimeistään maaliskuussa 2022.

- **Ilmoitukset ratkaisuvallan pidättämiseksi**

- Normaalisti Verohallinto ratkaisee hakemukset verosta vapauttamiseksi. Kunta voi kuitenkin
halutessaan itse ratkaista kunnallisveroa, vakuutetun sairausvakuutusmaksua tai kiinteistöveroa
koskevat hakemukset.
- Jos kunta haluaa ratkaista itse vuosina 2022–2024 saapuvat verosta vapauttamishakemukset,
kunnan tulee ilmoittaa ratkaisuvallan pidättämisestä Verohallintoon 19.11. mennessä. Lisätietoa
menettelystä talouslistan viestissä sekä Veronsaajien Palvelussa (kohdassa Uutiset, 16.9.2021)

Ajankohtaista verotuksesta 2

Veronsaajien Palvelussa ja Kuntatalouden talouslistoilla tiedotettua

- **Verovuoden 2020 tuloverotuksen julkisten tietojen tilaaminen**

- Kunnanhallitukset voivat saada Verohallinnolta oman kuntansa verovelvollisten tuloverotuksen julkiset tiedot tunnistetietoineen kunnan lakisääteisten tehtävien hoitamiseksi ja veronsaajan tarpeita varten.
- Tuloverotuksen julkisten tietojen tilaus tehdään web-lomakkeella 22.10.2021 mennessä. Tiedot luovutetaan ne tilanneille kunnille marraskuun alussa. Tilausohjeet saa lähettämällä sähköpostia osoitteeseen tietoluvat@vero.fi. **Kuntaliitto lähettää kuntien kirjaamoihin tarkemmat tilausohjeet sekä linkin web-tilauslomakkeelle ja tilauksessa tarvittavan koodin.**

Ajankohtaista valtionavustuksista

Koulutus , Yleissivistävä koulutus

Erityisavustukset kansalaisopistojen ja kansanopistojen rakenteelliseen kehittämiseen

Avustus on tarkoitettu kansalaisopistojen ja kansanopistojen rakenteellisen kehittämisen johdosta syntyviin lisäkustannuksiin. Avustus on erityisavust...

Hausa nyt

Hakuaika (27.9.2021 8:00 - 1.11.2021 16:15)

Nuoriso

Erityisavustukset nuorisoalan alueellisen ja paikallisen toiminnan kehittämiseen vuonna 2021

Avustus on tarkoitettu nuorisotyön ja -toiminnan alueellisiin ja paikallisiin kehittämishankkeisiin. (Avustusta nuorisotyön ja -toiminnan valtakunnalli...

Hausa nyt

Hakuaika vuodelle 2021 (5.1.2021 10:00 - 12.11.2021 16:15)

Nuoriso

Erityisavustukset nuorisoalan valtakunnallisen toiminnan kehittämiseen vuonna 2021

Nuorisoalan valtakunnallisen toiminnan kehittämisavustukset on tarkoitettu nuorisotyön ja -toiminnan valtakunnallisiin kehittämishankkeisiin. (Avustust...

Hausa nyt

Hakuaika vuodelle 2021 (12.1.2021 10:00 - 17.12.2021 16:15)

VM: Valtionavustustoiminnan kehittäminen

2.11.klo 13-14.15 TEAMS

[Liity Teams-kokoukseen tämän linkin kautta.Linkki toiselle sivustolleAvautuu uudessa välilehdessä](#)

<https://aviavustukset.fi/tiedotteet/tervetulooa-miljoonat-jakoon-tilaisuuteen-26-10-kuulemaan-valtionavustuksista/>

Tervetuloa Miljoonat jakoon -tilaisuuteen 26.10. kuulemaan valtionavustuksista

Tilaisuus on suunnattu erityisesti kuntien, järjestöjen ja muiden yhteisöjen edustajille, jotka ovat kiinnostuneita hakemaan avustusta. Ilmoittautuminen verkossa pidettävään tapahtumaan on käynnissä.

Aluehallintovirastot järjestävät tiistaina 26.10.2021 valtakunnallisen Miljoonat jakoon -tilaisuuden, jossa kerrotaan nuoriso-, liikunta- ja kirjastotoimialojen valtionavustustoiminnasta. Tilaisuus järjestetään täysin etäyhteydellä.

Aamupäivän osuudessa aiheena on aluehallintovirastojen valtionavustustoiminta ja sen kehittäminen. Tarkemmin kuullaan muun muassa avustusten käyttöön liittyvien selvitysten laatimisesta. Esittelyssä on lisäksi harrastamisen Suomen malli, jonka toteuttamiseen aluehallintovirastot ovat jakaneet erityisavustusta.

Iltapäivän osuudessa osallistujat jakautuvat toimialoittain: kirjasto-, liikunta- ja nuorisotoimen avustuksista kiinnostuneille on omat osuutensa. Näihin osuuksiin on räätälöity ohjelma aiheen mukaan.

Tapahtumaan ilmoittautuminen on käynnissä 23.10.2021 asti. Huomioi, että aamu- ja iltapäiväosuuksiin täytyy ilmoittautua erikseen.

[Lisätiedot ja ilmoittautumislinkit tapahtumakalenterissa](#)

Ketkä voivat osallistua tilaisuuteen?

Mukaan ovat tervetulleita kaikki liikunta-, kirjasto- ja nuorisotoimen avustuksia hakevat ja niistä kiinnostuneet toimijat: esimerkiksi kuntien, järjestöjen ja yhdistysten edustajat.

Millaiseen toimintaan avustuksia myönnetään?

Aluehallintovirastot myöntävät vuosittain avustuksia lasten ja nuorten toimintaan, kirjastoille ja liikuntaan. Tarkemmat tavoitteet ja myöntökriteerit vaihtelevat avustusmuodoittain.

[Lisätietoa avustuksista aviavustukset.fi-verkkosivuilla](#)

Lisätietoja:

Nuorisotoimen ylitarkastaja Kirsi-Marja Stewart, p. 0295 017 652

Kirjastotoimen ylitarkastaja Anu Ojaranta, p. 0295 018 302

Liikuntatoimi, suunnittelija Lauriina Aninko-Takkunen, p. 0295 016 840

Harrastamisen Suomen malli, suunnittelija Emilia Piitulainen, p. 0295 018 848

etunimi.sukunimi@avi.fi

Lisätietoja ilmoittautumisesta:

Suunnittelija Elisa Hietala, p. 029 501 7 565

etunimi.sukunimi@avi.fi

HAE AVUSTUKSIA

<https://www.oph.fi/fi/rahoitushaut>

<https://minedu.fi/avustukset>

<https://aviavustukset.fi/>

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston uusimmat lausunnot ja ohjepäivitykset

Taloustorstai 7.10.2021

Sari Korento

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjepäivitykset ja lausunnot

Yleisohjepäivitykset

- Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tuloslaskelman laatimisesta (2021)
[Lataa ilmainen pdf-verkkojulkaisu](#)
- Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän eriytetyn liiketoiminnan kirjanpidosta ja tilinpäätöksestä (2021)
[Lataa ilmainen pdf-verkkojulkaisu](#)

Uusimmat lausunnot

- [Lausunto 125: Lausunto kirjanpitolautakunnan yleisohjeen kirjanpidon menetelmistä ja aineistoista 20.4.2021 soveltamisesta kunnan ja kuntayhtymän kirjanpidossa](#)
- [Lausunto 124/2021: Kiinteämääräisen aktivoinnin soveltamisesta kuntien ja kuntayhtymien kirjanpidossa](#)

Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tuloslaskelman laatimisesta (2021)

- noudatetaan vuodesta 2021 alkaen kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä
- yleisohjeeseen on tehty mm. seuraavat tarkistukset:
 - valtionosuuden yhteydessä kunnille maksettavat veroperustemuutoksista johtuvat verotulomenetysten korvaukset sisällytetään valtionosuuksien ryhmään
 - investointivarauksen tekemistä koskevaa ohjeistusta on tarkistettu vastaamaan muutettua kuntalakia
 - Liikelaitoksen investointivarauksen tekemistä koskeva säännös poistettiin kuntalaista ja vastaava ohjeistus lisättiin tuloslaskelmaohjeeseen
 - Kunnan tai kuntayhtymän liikelaitoksen **positiivisesta tuloksesta** voidaan tehdä investointivaraus **enintään kunnan tai kuntayhtymän ylijäämäerien määrään, vaikka kunnan tai kuntayhtymän tilikauden tuloslaskelma osoittaa alijäämää.**
 - viittaukset kirjanpitoasetukseen on korvattu pääosin viittauksilla asetukseen kunnan tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista (525/2020)
 - viittaukset muutettuun kuntalakiin (419/2021) on tarkistettu

Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän eriytetyn liiketoiminnan kirjanpidosta ja tilinpäätöksestä

- Yleisohjeeseen tehdyt muutokset ovat pääosin sääntelymuutoksista johtuvia teknisluonteisia tarkistuksia
 - Yleisohjeen pykäläviittauksissa on huomioitu mm. kuntalain (419/2021) muutokset ja viittaukset kirjanpitoasetukseen on korvattu viittauksilla asetukseen kunnan tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista (525/2020)

**Kuntajaoston lausunto 124/2021
kiinteämääräisen aktivoinnin
soveltamisesta kuntien ja
kuntayhtymien kirjanpidossa**

Kuntajaoston lausunto 124/2021 kiinteämääräisen aktivoinnin soveltamisesta

Taustaa:

- Oppivelvollisuuslain mukaan kunnan on hankittava lukion oppilaille henkilökohtaiset kannettavat tietokoneet. Hakija hankkii myös peruskoululaisille taulutietokoneita. Molempien hankintojen osalta yksittäisen hyödykkeen hankintahinta on vähäinen, mutta kokonaisuutena molempien hankinnan arvo on noin 0,6 milj. euroa vuosikurssia kohden.
- Kirjanpitolain 5:5 §:n 3 momentin mukaan: *”Aineellisiin pysyviin vastaaviin kuuluvat samanlaiset ja hankintamenoltaan vähäiset hyödykkeet, joita kirjanpitovelvollinen hankkii jatkuvasti siten, että niiden määrän ja yhteenlaskettujen hankintamenojen muutokset ovat vähäisiä, saadaan merkitä taseeseen samaan rahamäärään tilikaudesta toiseen.”*

Kuntajaoston lausunto 124/2021

kiinteämääräisen aktivoinnin soveltamisesta

Lausuntopyyntö

Onko hyvän kirjanpitotavan mukaista soveltaa kuntien ja kuntayhtymien kirjanpidossa kirjanpitolain 5:5 §:n 3 momenttia seuraavasti:

1. Hankitaan taulutietokoneita peruskoulun vuosiluokille 3-9. Merkitään tietokoneet taseeseen **ei-poistonalaisiksi hyödykkeiksi** rinnastaen ensikertaiseen kalustukseen. Jatkossa **täydentävät ja korvaavat hankinnat kirjataan vuosikuluksi**.
2. Hankitaan kannettavia tietokoneita oppivelvollisuuden laajentamisen vuoksi. Merkitään kannettavat tietokoneet taseeseen **ei-poistonalaisiksi hyödykkeiksi** rinnastaen ensikertaiseen kalustukseen. Jatkossa **täydentävät ja korvaavat hankinnat kirjataan vuosikuluksi**. Yleiskatteellista valtionosuutta ei huomioida hankinnassa.

Kuntajaoston lausunto 124/2021

Kuntajaoston lausunto

- Kirjanpitolain 5:5.3 §:n mukainen menettely poikkeaa erillisarvostuksen ja jaksottamisvelvollisuuden perusperiaatteista. Kuntien kirjanpidossa hyödykkeiden **aktivoiminen kiinteään määrään ja poistojen tekemättä jättäminen ei ole hyvän kirjanpitotavan mukaista.**
- Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston poisto-ohjeessa oleva pienhankintoja koskeva ohjeistus on sallivaa ja vapaaehtoisesti sovellettavaa
 - Kunta voi kirjata pienhankinnat myös pysyviin vastaaviin ja suunnitelman mukaan poistoina kuluiksi
- Koko vuosiluokalle kerralla vuosittain hankittavat tietokoneet ja taulutietokoneet voi olla oikean ja riittävän kuvan kannalta perusteltua aktivoida taseeseen ja kirjata poistoina kuluksi
- Hyödykkeiden aktivoinnissa tulee noudattaa olennaisuutta ja johdonmukaisuutta koskevia tilinpäätösperiaatteita (KPL 3:2 a §, 3:3.1 § kohta 2)
- Tarvittava lisätieto toimintakertomuksessa ja liitetiedoissa

**Kuntajaoston lausunto 125/2021
kirjanpitolautakunnan kirjanpidon
menetelmistä ja aineistoista
20.4.2021 annetun
yleisohjeen soveltamisesta kunnan ja
kuntayhtymän kirjanpidossa**

Kuntajaoston lausunto 125/2021 menetelmäohjeen soveltamisesta

- Kirjanpitolautakunta päivitti menetelmäohjetta keväällä 2021
 - Taustalla mm. kirjanpitolain muutos (audit trail-vaatimus), pilvipalvelut jne.
- lausunto 125 korvaa kuntajaoston asiasta aikaisemmin antaman lausunnon 99/2011
- Menetelmäohje ei ole sovellettavissa täysin sellaisenaan
- Kuntia koskee myös arkistolaki
- Arkistolaitoksen antamat ohjeet mm.
 - päätös pysyvästi säilytettävistä kunnallisista tuki- ja ylläpitotehtävien asiakirjoista (KA 158/43/01, 3.9.2001), jossa määrätään pysyvästi säilytettävät asiakirjat sekä niiden säilytystavat ja -menetelmät
 - päätös Kunnallisten toimielinten ja julkista tehtävää hoitavien organisaatioiden toimielinten pysyvästi säilytettävistä pöytäkirjoista ja niiden liitteistä (22.8.2016, AL/6411/07.01.01.03.01/2016)

Kuntajaoston lausunto 125/2021 menetelmäohjeen soveltamisesta

Kuntajaoston lausunto

- Kunnissa ja kuntayhtymissä sovelletaan kirjanpitolautakunnan yleisohjetta kirjanpidon menetelmistä ja aineistoista, ellei joltain osin erityislainsäädännössä tai sen nojalla
 - Arkistolaki ja Arkistolaitoksen ohjeet mm. pysyvästi säilytettävistä asiakirjoista
- Kuntajaosto korostaa menetelmäohjeen 3.8. kohdassa mainittujen täsmäytysten tärkeyttä osana kunnanhallituksen vastuulla olevaa sisäisen valvonnan järjestämistä ja siten osana julkisten varojen valvontaa
 - Kunnat ovat monen toimialan organisaatioita, ja kuntien käytössä on useita eri tietojärjestelmiä, minkä vuoksi täsmäytyksillä on erityinen rooli KPL 2:6 § edellyttämän kirjausketjun aukottomuuden eli audit trail -vaatimuksen toteutumisen varmistamiseksi. Tehdyt täsmätykset on tarpeen dokumentoida osana kirjanpitolain 2 luvun 7 §:n mukaista kirjanpitoaineistoa.

Kuntajaoston lausunto 125/2021 menetelmäohjeen soveltamisesta

- Kuntajaosto toteaa, että menetelmäohjeessa kohdassa 3.4.5 mainituilla asiakasvaroilla ei tarkoiteta kunnan toimeksiantojen varoja, joiden käsittelystä on annettu ohjeet kunnan ja kuntayhtymän taseen laatimisesta annetussa yleisohjeessa.
- **Vastuu taloushallinnon asianmukaisesta järjestämisestä on aina kunnalla itsellään, vaikka palvelut hankittaisiin ulkopuolisilta palveluntarjoajilta**
 - Kunta vastaa siitä, että tositteille ja kirjanpidolle asetetut vaatimukset täyttyvät ja että kirjanpitoaineisto säilyy ja on selväkieliseksi saatettavissa koko sen lakisääteisen säilytysajan

Sari.Korento@kuntaliitto.fi

0500-476747

www.kuntaliitto.fi

Ajankohtaista korruption torjunnasta

Kuntaliitto – Taloustorstai 7.10.2021

Erityisasiantuntija Venla Mäntysalo, Oikeusministeriö

Ajankohtaista korruption torjunnasta

Keskeiset hankkeet

Korruptionvastainen strategia ja
toimenpideohjelma

Ilmoittajan suojelua koskevan direktiivin
täytäntöönpano

Avoimuusrekisteri-hanke

Vaali- ja puoluerahoitusta koskeva hanke

Julkisuuslain uudistushanke

Keskeiset
hankkeet

Rahanpesua ja korruptiota koskeva
yhteispohjoismainen tutkimus- KORPEN

Korruptionvastainen kampanja

Vaikutusvallan kauppaamisrikos

Lahjusrikosten todisteluvaatimusanalyysi –TEAS

Harmaan talouden torjuntaohjelma

Kansainväliset
toimet

OECD 4.kierroksen
seurantaraportointi (Maaliskuu 2021)

GRECO 5. kierroksen seurantaraportti
(Maaliskuu 2021)

YK:n 2. kierroksen arviointi käynnissä

EU:n Rule Of Law Review Cycle

Korruptionvastainen strategia

- Suomessa ei ole ollut korruptionvastaista strategiaa, jolla ohjattaisiin korruption vastaisia toimia Suomessa.
 - Tarve kokonaisvaltaiselle korruptio-ohjelmalle, joka määrittelee kehyksen ja painopistealueet korruption torjunnalle kansallisella tasolla.
- YK:n korruptionvastaisen yleissopimuksen (UNCAC) 2. luvun 5. artikla:
 - Suositaa jäsenvaltioita laatimaan ja toimeenpanemaan korruptionvastaisen ohjelman , jolla mm. varmistetaan oikeusvaltioperiaatteen toteutuminen, julkisen hallinnon ja varojen käytön objektiivisuus ja oikeudenmukaisuus sekä riittävä avoimuus, integriteetti ja vastuullisuus.

**Strategian
keskeiset
kehittämisa-
alueet**

Viranomaisrakenteiden vahvistaminen ja selkeyttäminen sekä yhteistyön parantaminen

Korruptiotietoisuuden lisääminen

Läpinäkyvyyden lisääminen

Korruptiotapausten paljastumisen tehostaminen

Korruption torjuntaan liittyvän lainsäädännön toimivuuden selvittäminen ja kehittäminen

Korruption ja sen torjuntaan liittyvän tutkimuksen edistäminen

Esimerkkejä toimenpiteistä

Viranomaisrakenteiden vahvistaminen ja selkeyttäminen sekä yhteistyön parantaminen

Korruptiotietoisuuden lisääminen

Läpinäkyvyyden lisääminen

Korruptiotapausten paljastumisen tehostaminen

Korruption torjuntaan liittyvän lainsäädännön toimivuuden selvittäminen ja kehittäminen

Korruption ja sen torjuntaan liittyvän tutkimuksen edistäminen

Harmaan talouden torjuntaohjelman hanke

-1.3. Tehostetaan korruption ja väärinkäytösten torjuntaa osaamisen, valvonnan ja avoimuuden keinoin

- 1) Tavoitteena parantaa kaikilla yhteiskunnan tasoilla tietoisuutta korruptiosta ilmiönä, korruption torjuntaan ja ennaltaehkäisyyn liittyvistä normeista sekä korruption vastaisen toiminnan työkaluista.
- 2) Lisäksi pyritään kehittämään taloudellisten väärinkäytösten tunnistamista automatisoinnin kautta sekä lisäämään avoimuutta julkisin varoin rahoitettavassa toiminnassa

1.3 Kehittämishankkeet

1. Parannetaan tietoisuutta korruption, harmaan talouden ja kartellien riskeistä ja torjunnan keinoista kohdennetun koulutuksen kautta
2. Kehitetään data-analytiikan hyödyntämismahdollisuuksia väärinkäytösten tunnistamiseksi ja riskiperusteisen valvonnan tehostamiseksi valtiolla, kunnissa ja kuntaorganisaatioissa
3. Hallitusohjelman mukaisesti arvioidaan julkisuuslain soveltamisalan laajentamista koskemaan julkisen sektorin omistamia tai määräysvallassa olevia oikeushenkilöitä
4. Selvitetään, miten varmistetaan, että yliopistojen tutkimushenkilökunnan sivutoimet ja muut vastaavat taloudelliset intressiyhteydet tulevat ilmoitusvelvollisuuden sekä yleisjulkisuuden piiriin

Harmaan talouden torjuntaohjelman hanke ja strategia - koulutukset

Hankkeessa ja strategiassa useita koulutukseen ja tietoisuuden lisäämiseen liittyviä toimenpiteitä

Kohderyhmät

Kunnat – valtuutetut, virkahenkilöt, sisäinen tarkastus

Pk- yritykset ja kansainvälistä kauppaa tekevät yritykset

Julkiset hankinnat – hankintayksiköt

Rakennusala

Valtionavustuksia myöntävät viranomaiset

OIKEUSMINISTERIÖ

www.oikeusministerio.fi

Facebook: facebook.com/oikeusministerio

Twitter: [@oikeusmin](https://twitter.com/oikeusmin)

Venla Mäntysalo

Erityisasiantuntija

Kriminaalipoliittinen osasto

s-posti : venla.mantysalo@gov.fi

Käyntiosoite: Eteläesplanadi 10, Helsinki

Postiosoite: PL 25, 00023 Valtioneuvosto

Vaihde: 029 516 001

www.korruptiontorjunta.fi

Suomi.fi-maksut palvelu

Anja Alanko

Valtiokonttori

7.10.2021

Suomi.fi-palvelut

Suomi.fi-kartat

Hyvät kartat ja paikkatiedot hallinnon verkkopalveluille

Suomi.fi-tunnistus

Käyttäjän vahva tunnistus julkishallinnon digipalveluissa

Suomi.fi-maksut

Verkkomaksamisen palvelu, joka mahdollistaa maksujen suorittamisen turvallisesti julkishallinnon digipalveluissa

Suomi.fi- palveluväylä

Sujuva tietojen jakaminen ja vastaanotto tietojärjestelmien välillä

Suomi.fi-verkkopalvelu

Julkishallinnon palvelut ja asiointikanavat kansalaisille ja organisaatioille. Viestien ja valtuuksien käyttöliittymä.

Suomi.fi-palvelutietovaranto

Keskitetty tietovaranto organisaatioiden tarjoamista palveluista ja asiointikanavista

Suomi.fi-valtuudet

Yrityksen tai henkilön puolesta asiointi sähköisten valtakirjojen avulla

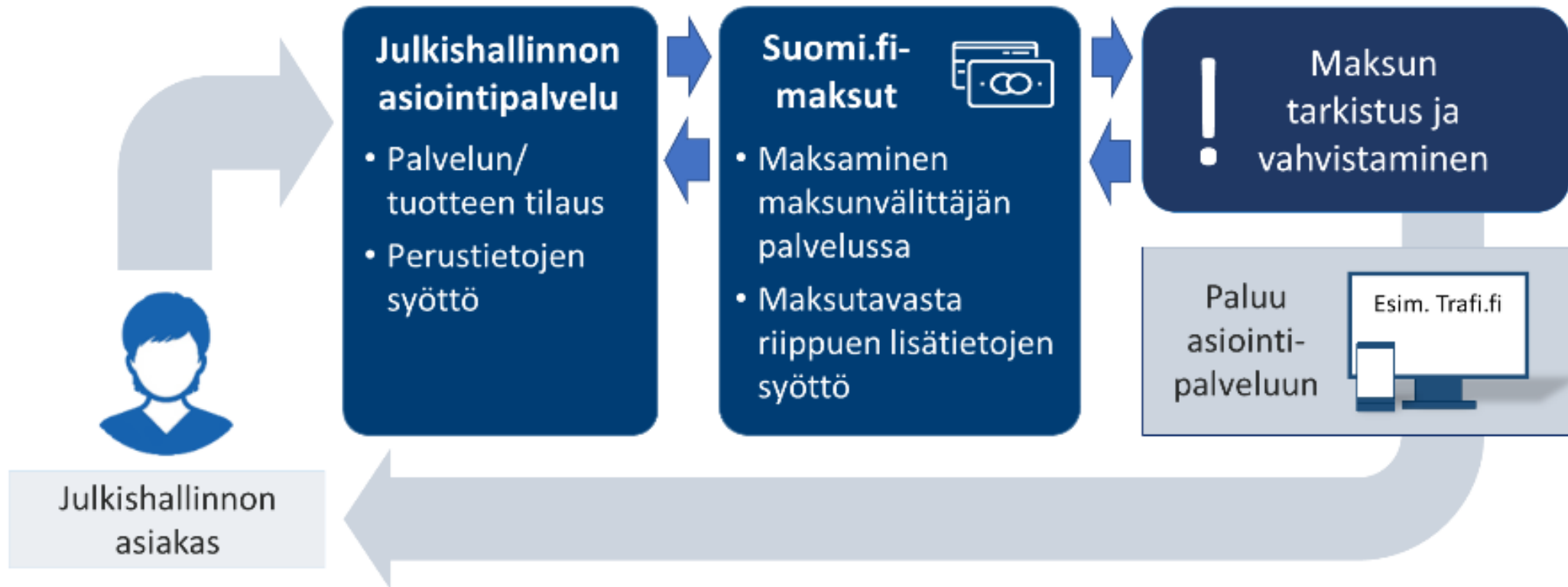
Suomi.fi-viestit

Turvallinen viestintä viranomaiselta asiakkaalle sekä digitaalisesti että paperipostilla

Mikä on Suomi.fi-maksut palvelu?

- Suomi.fi-maksut on keskitetty maksamisen palvelu viranomaisten verkkokauppaan tai asiointipalveluun.

Kuka vastaa Suomi.fi-maksut palvelusta?

Valtiokonttori
Statskontoret
State Treasury

- Vastaa palvelun hallinnoinnista ja edelleenlaskutuksesta
 - Käyttöönottosopimus tehdään Valtiokonttorin kanssa.
 - Allekirjoitettu käyttöönottolomake toimitetaan verkkomaksaminen@valtiokonttori.fi
 - Käyttöönottoon liittyvät kysymykset ja palvelun kehitysehdotukset toimitetaan verkkomaksaminen@valtiokonttori.fi
- Palvelun toimittaja
 - Vastaa sopimusten tekemisestä eri maksutapojen palveluntarjoajien kanssa (pankit, Visa, MasterCard, MobilePay yms.)
 - Vastaanottaa asiakkaiden maksut ja tilittää ne eteenpäin asiakasorganisaatiolle.

Miksi käyttää Suomi.fi-maksut palvelua?

Helppous asiakkaalle

- Asiakas suorittaa maksun sähköisen asioinnin yhteydessä.

Helppous asiointipalvelulle

- Valmiiksi kilpailutettu ja sovittu palvelu Valtiokonttorin kautta. Yhdellä sopimuksella kaikki maksutavat.

Saavutettavuus

- Suomi.fi-maksut palvelu käytössä 24/7.

Kustannustehokkuus

- Laskutusta selkeästi kustannustehokkaampi vaihtoehto.

Ei luottoriskiä

- Maksu saatu ennen tuotteen tai palvelun toimittamista loppuasiakkaalle – ei luottoriskiä, ei perintää.

Ei maksuviivettä

- Maksu on saajalla noin kahdessa päivässä.

Toiminnallisuudet

- Selkeä raportointi hierarkiatasoilla, henkilökohtaiset käyttöoikeudet, vaivattomat maksun palautukset jne.

Kuka voi käyttää Suomi.fi-maksut palvelua?

Kaikilla julkishallinnon organisaatioilla on oikeus käyttää Suomi.fi-maksut palvelua

- Palvelua käytetään julkishallinnon lakisääteisissä tehtävissä.
- Kunnallishallinnolla on oikeus käyttää myös muissa tehtävissä.
- Palvelua on oikeutettu käyttämään myös toimijat, jotka toteuttavat julkishallinnolle lain nojalla säädettyä tehtävää.

Suomi.fi –maksut palvelun käyttämisestä on säädetty laissa

- Laki hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista [571/2016](#)
- Laki **velvoittaa** julkishallinnon organisaatioita käyttämään yhteistä palvelua lakisääteisissä tehtävissä.
- Palvelun käyttöön velvoitetun on käyttövelvollisuudesta poiketakseen haettava lupaa velvollisuudesta poikkeamisesta Valtiokonttorilta.

Suomi.fi-maksut palvelun kilpailutus käynnissä

- Suomi.fi-maksut palvelun kilpailutuksessa on tehty hankintapäätös ja uuden sopimuskauden palvelun toimittajaksi tulee Paytrail Oyj.
- Uuden sopimuksen mukaiseen palveluun siirrytään pilottien osalta keväällä 2022. Syksyllä 2022 toteutetaan palvelun käyttöönotot keskitetysti.
- Tiedotustilaisuudet asiakasorganisaatioille ja käyttöönottoa suunnitteleville 18.11.2021 ja 26.11.2021.

Suomi.fi-maksut palvelu on maksullinen

- Edelleenlaskutuksesta vastaa Valtiokonttori
- Hinnastoa voidaan päivittää vuosittain.

- Palvelun veloitukset
 - Kauppiastunnuskohtainen kk-maksu
 - Maksutapahtumakohtaiset maksut (esim. verkkopankkimaksut tai korttimaksut)
 - Provisiot
 - Lisäpalvelut (maksunpalautukset yms.)
 - Käyttöönottoon liittyy edelleen myös liityntäkustannus, jonka laskuttaa Paytrail.
- Hinnasto
 - Palvelun hinnoista säädetään valtiovarainministeriön asetuksessa Valtiokonttorin maksullisista suoritteista [1303/2019](#)
 - Hinnasto julkaistu myös Valtiokonttorin verkkosivuilla <https://www.valtiokonttori.fi/palvelu/suomi-fi-maksut/#palvelun-maksullisuus>
 - Lisätietoa hinnoittelusta Verkkomaksaminen@valtiokonttori.fi
- Uusi sopimuskausi
 - Palvelun hinnoittelurakenne muuttuu – painopistettä siirretään kiinteästä kuukausihinnoittelusta transaktiohinnoitteluun.

Uudessakin Suomi.fi-maksut palvelussa

Miten kunnat käyttävät Suomi.fi-maksut palvelua?

- 53 kuntaa käyttää jo Suomi.fi-maksut palvelua.
- Käytössä mm. seuraavissa kuntien palveluissa:
 - Kansalaisopiston ilmoittautumismaksut (Hellewi)
 - Venepaikkamaksut (Trimble)
 - Rakennusluvut ja puunkaatomaksut (esim. Arska)
 - Jättemaksut
 - Joukkoliikenteen maksut (Waltti ja HSL)
 - Liikuntapaikka ja uimahallimaksut
 - Museokaupan tuotteet
 - Leirimaksut
 - Yms.
- Kunnilla on oikeus käyttää Suomi.fi-maksut palvelua kaikissa palveluissaan.

Valtiokonttori
Statskontoret
State Treasury

KIITOS!

Lisätietoa:

- verkkomaksaminen@valtiokonttori.fi
- <https://www.valtiokonttori.fi/palvelut/julkishallinnon-palvelut/valtion-konsernipalvelut/suomi-fi-maksut/>

Suomi.fi

Valtiokonttori
Statskontoret
State Treasury

Yrityksen digitalous - hanke

Noora Salonen & Tomi Rusi
Valtiokonttori
rte@valtiokonttori.fi

Agenda

- Yrityksen digitalous –hankkeen tavoitteet lyhyesti
- Kuntien ja kuntayhtymien verkkolaskutuksen käyttöaste - kyselyn tulokset ja johtopäätökset

Hankkeen tavoite:

Suomesta digitalouden edelläkävijä

- **Yritysten taloushallintojen digitalisoitumisella, tai reaaliaikataloudella** (*real-time economy, RTE*), **tarkoitetaan palvelujen kokonaisuutta, jossa yritysten liiketapahtumien käsittely perustuu digitaaliseen rakenteiseen tietoon.**
- Hallinnollisen työn väheneminen parantaa suomalaisten yritysten kilpailukykyä ja kannattavuutta.
- Reaaliaikatalouden edellytysten luomiseksi ja niiden käyttöönoton mahdollistamiseksi asetettiin kesäkuussa 2021 **Yrityksen digitalous -hanke** vuosille **2021–2024.**
- Yrityksen digitalous -hankkeessa vastuussa olevat viranomaiset ovat **Patentti- ja rekisterihallitus** (hankkeen johto), **Digi- ja väestötietovirasto, Tilastokeskus, Valtiokonttori ja Verohallinto.**
- Lisää voi lukea Suomidigi.fi -sivustolta: <https://www.suomidigi.fi/ryhmat/yrityksen-digitalous>

Verkkolaskut

Verkkolaskutuksen tavoitteet

- Hankkeen tavoitteena on, että organisaatioiden välisten verkkolaskujen määrä nostetaan **90 %:iin vuoden 2023 loppuun** mennessä.
- Selvitetään myös mahdollisuus säätää Eurooppa-normin mukaiset verkkolaskut **pakollisiksi** vuoden 2023 loppuun mennessä.
 - Julkinen sektori kantaa vetovastuun hallitusohjelman mukaisesti.
 - **Monet kaupungit ja kunnat ilmoittavat jo nyt ottavansa vastaan pelkästään verkkolaskuja.**

Verkkolasku on

rakenteisessa ja konekielisessä muodossa oleva lasku, joka pystytään käsittelemään automaattisesti taloushallinnon järjestelmissä.

Verkkolaskuja **eivät siis ole** esimerkiksi PDF- tai JPEG – muotoiset laskut, joita voi lähettää sähköpostin liitteenä.

Miksi?

Yhden paperisen ostolaskun käsittely maksaa keskimäärin
20 euroa enemmän,
kuin yhden verkkolaskun käsittely maksaa.¹

¹ Valtiokonttori Yleiskirje 21/80/2010

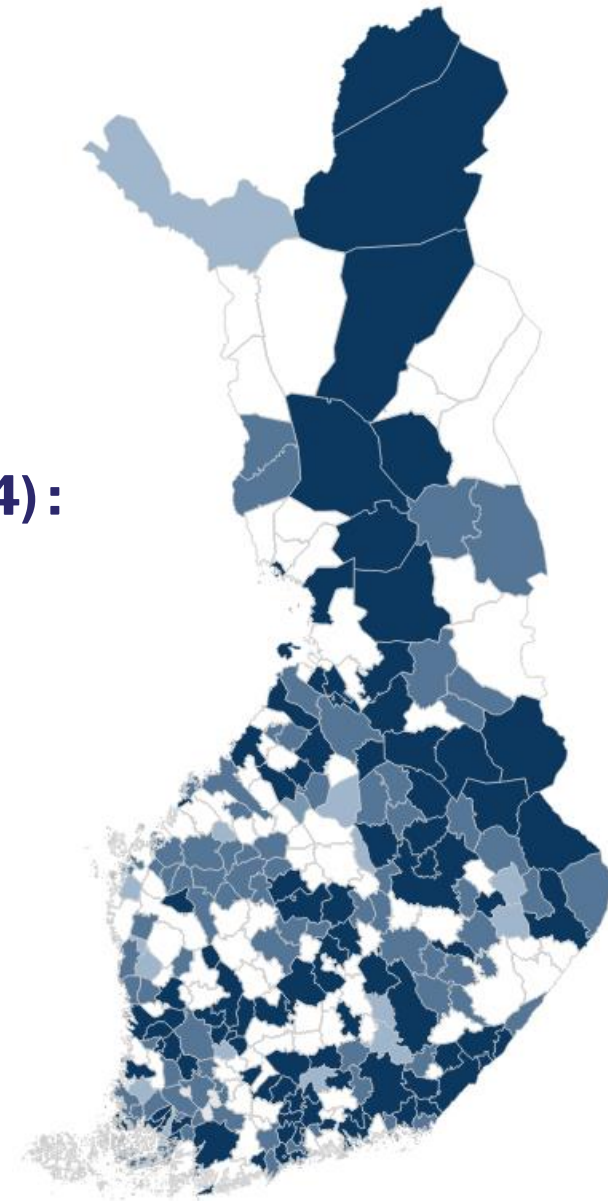

Kuntien ja kuntayhtymien verkkolaskutuksen käyttöaste

- Lähetimme kyselyt kuntiin ja kuntayhtymiin syyskuun alussa selvittääksemme kuntien ja kuntayhtymien verkkolaskutuksen käyttöastetta osto- ja myyntilaskuissa.
- Saimme yhteensä 564 kpl vastauksia osto- ja myyntilasku kyselyihin. Kiitos kaikille vastanneille!

Ostolaskut

- **Verkkolaskujen osuus kunnissa (n=199) :**
 - Mediaani käyttöaste 80 %
 - Minimi käyttöaste 0 %
 - Maksimi käyttöaste 100 %
- **Verkkolaskujen osuus kuntayhtymissä (n=94) :**
 - Mediaani käyttöaste 83 %
 - Minimi käyttöaste 3 %
 - Maksimi käyttöaste 100 %
- Näillä kunnilla ja kuntayhtymillä oli vuodessa yhteensä 1 203 309 kpl ostolaskuja, jotka eivät tulleet verkkolaskuina.

Verkkolaskujen osuus kuntien ostolaskuista

- Tumman sinisellä > 80 %
- Keskisiniset 60-70 %
- Vaaleimmat siniset < 60 %
- Valkoisella vastaamattomat

Myyntilaskut

- **Verkkolaskujen osuus kunnissa (n=190) :**

- Mediaani käyttöaste 24 %
- Minimi käyttöaste 0 %
- Maksimi käyttöaste 100 %

- **Verkkolaskujen osuus kuntayhtymissä (n=81) :**

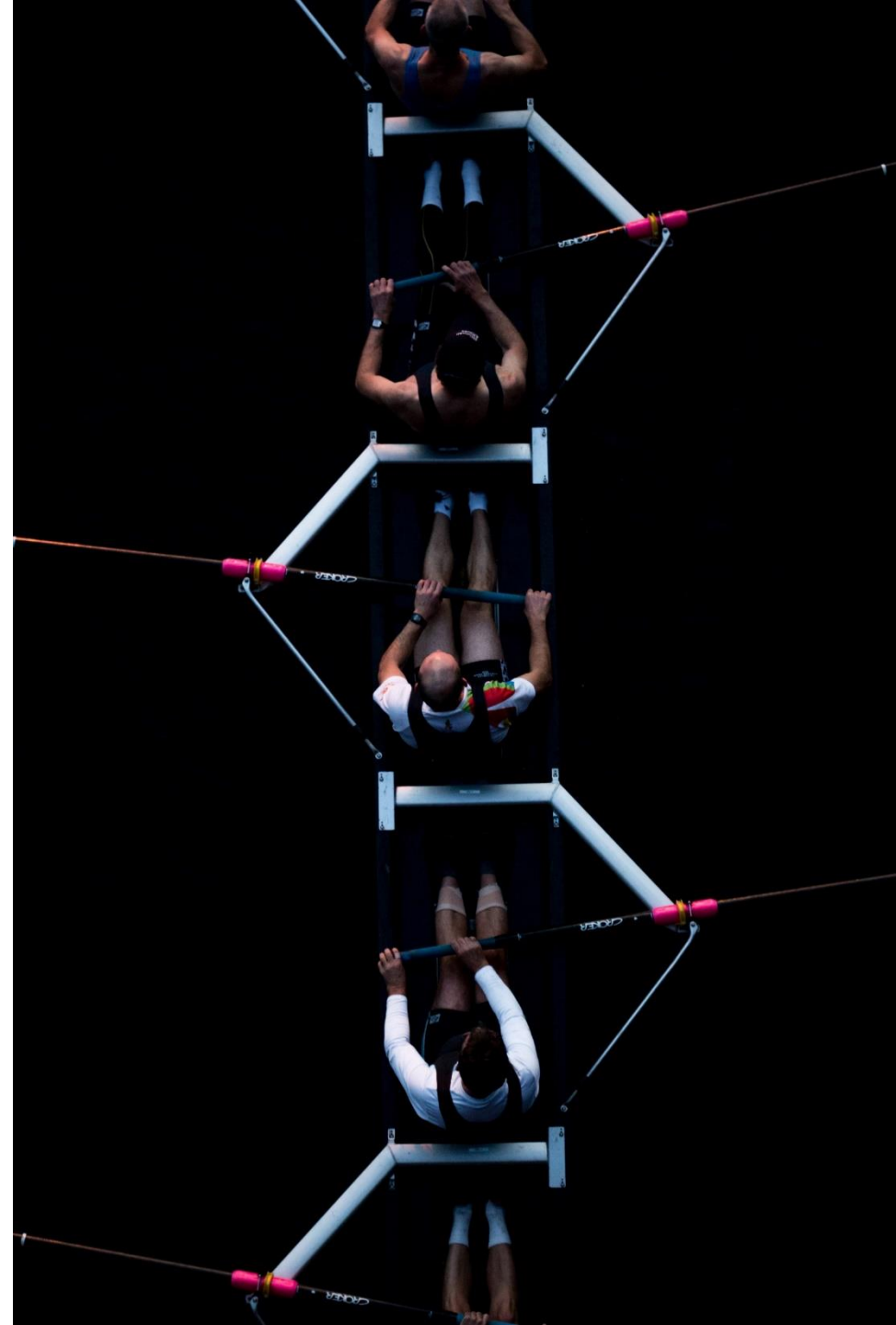
- Mediaani käyttöaste 31 %
- Minimi käyttöaste 0 %
- Maksimi käyttöaste 100 %

- Vertauksena: valtion myyntilaskutuksen verkkolaskutuksen käyttöaste oli 36 % vuonna 2020.

➡ Olemme mukana kehittämässä ratkaisua, jolla kuluttajaa voi helpommin laskuttaa verkkolaskuna. Tämä mahdollistaisi korkeamman verkkolaskun käyttöasteen myyntilaskuihin.

Johtopäätöksiä

- Kuntasektori voisi saada suoraan **kymmenien miljoonien eurojen säästöt vuosittain**, jos nostamme verkkolaskujen käyttöastetta ostolaskuissa.
- Sähköistämällä myyntilaskut, mahdollistuu vielä merkittävämmät säästöt kuntasektorin omille asiakkaille.
- On hyvä muistaa: joskus pelkkä puhelinsoitto riittää saamaan pyörät pyörimään.

Kiitos teille!

Tuliko mieleen kysymys jos toinenkin?

Laita viestisi osoitteeseen: rte@valtiokonttori.fi

Valtiokonttori
Statskontoret
State Treasury

A photograph of two women, one with blonde hair and one with dark curly hair, both smiling and looking towards the right. They are positioned behind a dark, textured wall that runs diagonally across the frame. The background is a bright, cloudy sky. In the bottom right corner, there are blue paint splatters.

Kuntatalousohjelma, kuntatalouden kehitysarvio vero- ja valtionosuusennusteet

Taloustorstai 7.10.2021

@MinnaPunakallio

27.9.2021

kohtaista Hankkeet ja säädösvalmistelu Julkaisut Ministeriö Yhteystiedot

Kuntatalousohjelma vuodelle 2022 on julkaist

Valtiovarainministeriö 27.9.2021 12.04

TIEDOTE

KUNTATALOUS- OHJELMA

Syksyn 2021 kuntatalousohjelma on laadittu 2022 valtion talousarvioesityksen yhteydessä. Kuntatalouden arvioidaan heikentyvän vuodelle 2022.

Viimeiset kaksi vuotta ovat olleet kuntataloudessa hyvin poikkeukselliset. Vuoden 2019 ennätysellisen heikosta tilanteesta kuntatalous päätyi vuonna 2020 talousluvuilla mitattuna varsin hyvään tilanteeseen. Hyvään tulokseen vaikutti erityisesti valtion kunnille osoittama tuki, joka y

selvästi koronaepidemiasta kunnille aiheutuneet taloudelliset menetykset.

Koronatilanne vaikuttaa kuntien toimintaan ja talouteen vielä tänä vuonna. Myös valtion tukitoimet jatkuvat, tosin merkittävästi viime vuotta pienempinä.

Koronatilanteen vähitellen helnottaessa kunnat ovat historiallisen suuren muutoksen edessä. Sosiaali- ja terveysala

Valtion talousarvioesitykset

tusivu

2022

2021

2020

2019

Aiemmat talousarviot

Vuosi 2022

Talousarvio

- ▶ [Talousarvioesitys \(27.9.2021\)](#)
- ▶ [Valtiovarainministeriön ehdotus \(13.8.2021\)](#)

Taloudellinen katsaus, syksy 2021

24.9.2021 15.52

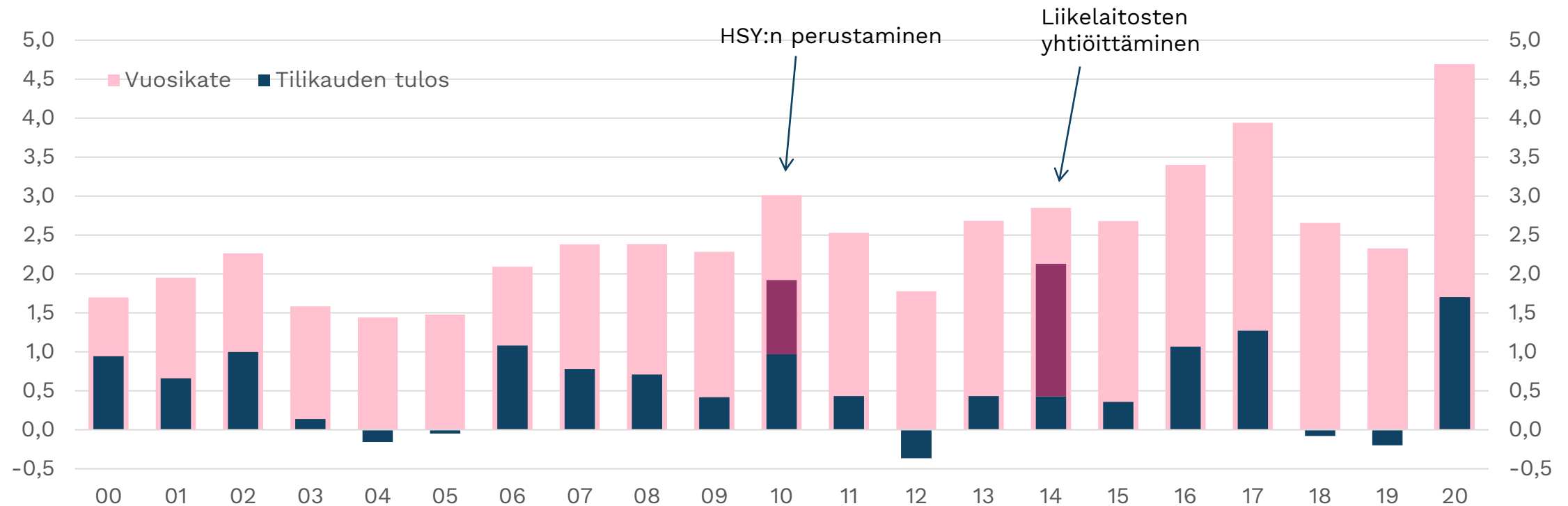

Taloudellisessa katsauksessa käsitellään talousnäkymiä sekä talouspolitiikkaa ja julkista taloutta.

[Talous toipuu koronasta nopeasti, mutta nopeimman kasvun vaihe on ohi](#) (tiedote 27.9.)
[Taloudellinen katsaus, syksy 2021](#)
[Tiedotustilaisuuden esitysmateriaali](#) PDF 1.1MB
[Tiedotustilaisuuden tallenne](#)

Kuntatalouden tila syksyllä 2021

Kuntien ja kuntayhtymien vuosikate sekä tilikauden tulos vuosina 2000–2020, mrd. €

Tilikauden tulos sisältää vuonna 2010 HSY:n perustamisesta johtuvia satunnaisia tuloja noin 0,95 mrd. euroa ja vuonna 2014 liikelaitosten yhtiöittämisistä johtuvia satunnaisia tuloja arviolta 1,7 mrd. euroa.

Lähde: Tilastokeskus, Manner-Suomen kunnat ja kuntayhtymät.

Lisätietoa 2020: Kuntatalousohjelma ja Kuntaliitto

1 Kuntatalouden tilannekuva syksyllä 2021

Kuntataloutta käsitellään kuntatalousohjelmassa kuntien kirjanpidon käsittein. Kuntatalousohjelman tarkastelussa huomioidaan Manner-Suomen kuntien, kuntayhtymien ja kuntakonsernien talous. Kuntatalouden tilaa arvioidaan Tilastokeskuksen 28.5.2021 julkaisemien vuoden 2020 ennakkollisten tilinpäätöstietojen perusteella¹. Tilastokeskus julkaisi kuntien, kuntayhtymien ja kuntakonsernien lopulliset tilinpäätöstiedot syyskuussa 2021. Luvussa esitetyt ennakkolliset tilinpäätöstiedot vastaavat koko maan tasolla erittäin hyvin lopullisia tilinpäätöstietoja.

Kuntatalouden tilannekuva on käsitelty laajasti myös kevään 2021 kuntatalousohjelmassa² sekä valtiovarainministeriön kesäkuussa 2021 erikseen julkaisemassa, Manner-Suomen kuntakonsernien, kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2020 tilinpäätöstietoja koskevassa muistiossa³.

Nostot ja keskeiset huomiot

- Vuosi 2020 oli koronaepidemian vuoksi hyvin poikkeuksellinen myös kuntatalouden näkökulmasta. Valtio tuki kuntasektoria koronaepidemiaan liittyen hyvin huomattavalla tukipaketilla, joka lopulta ylitti kuntataloudelle aiheutuneet taloudelliset menetykset selvästi. Tuista merkittävä osa kohdennettiin peruspalvelujen valtionosuuksien kautta, joten valtionosuudet kasvoivatkin peräti noin 28 prosenttia vuodesta 2019.
- Kuntien verotulot kasvoivat ennakoitua enemmän ja toimintamenot ennakoitua vähemmän. Verotulojen kasvuun vaikutti osaltaan myös koronaepidemian tuki-

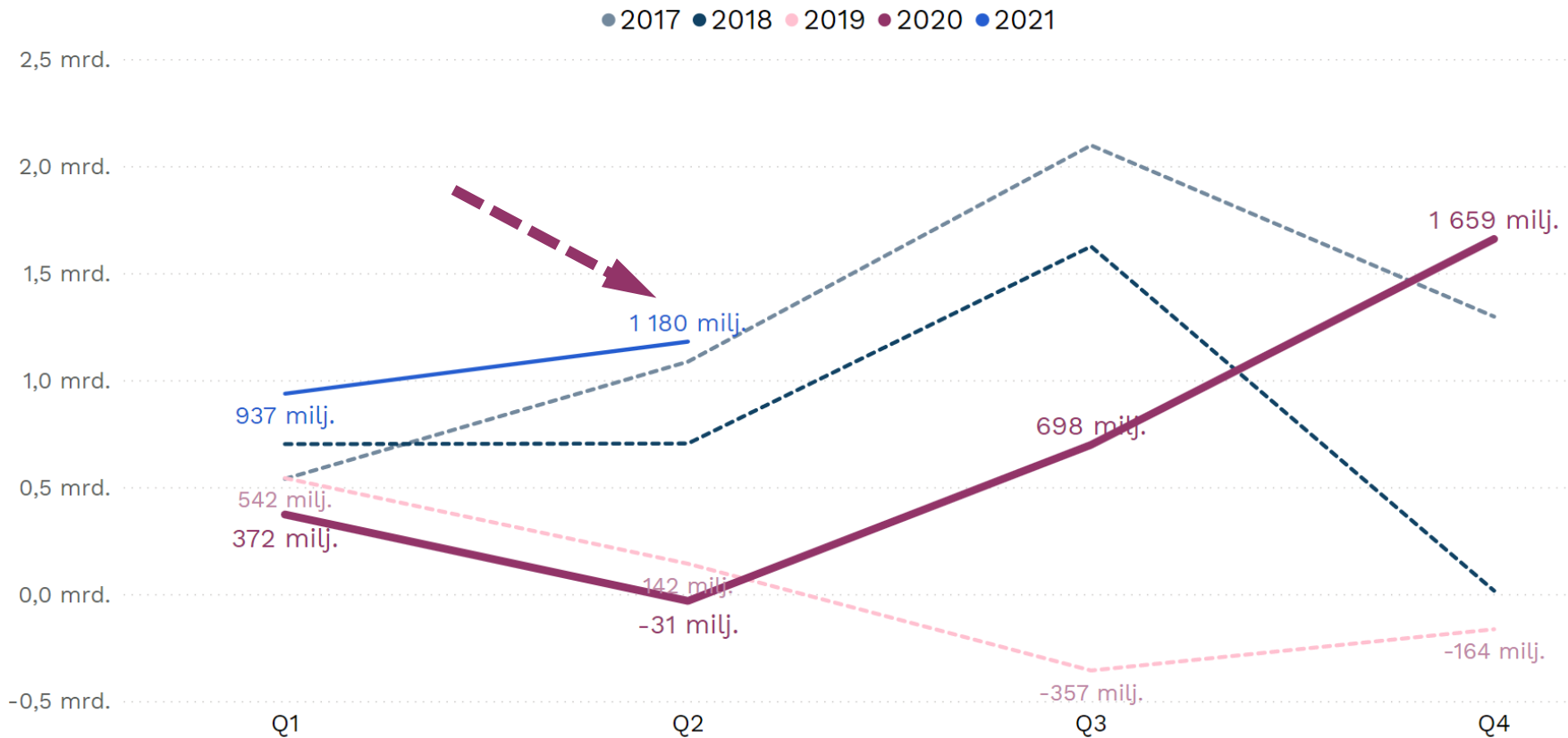
Tilinpäätösanalyysit

Sisältää analyysiä ja tietoa kuntien, kuntayhtymien ja kuntakonsernien tilinpäätösluvu tilinpäätöksen taloudellisista tunnusluvuista sekä tulos- ja rahoituslaskelmista.

- [Kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätös 2020](#) (PBI)
- [Vuoden 2020 tilinpäätösanalyysi](#)
- [Kuntien taloudellisia tunnuslukuja](#) (excel)
- [Data Holvi - Kuntien tilinpäätös- ja talousarviotiedot](#) (PBI)
- [Kuntien, kuntayhtymien sekä kuntakonsernien tilinpäätökset](#) (dia)

Mitä tiedetään kuntatalouden tilasta vuodelta 2021?

Tilikauden tulos vahva toisella neljänneksellä, kunnat ja ky:t, Q2 ennakkollinen

**Vuoden 2021 sote-
kustannukset ja
myönnettävien
koronakorvausten
taso ratkaisevaa.**

**Kehitysarviossa
korvaukset mukana
täysimääräisesti.**

Valtion päätökset 2022

Kuntapäätöksiin 2022 sisältyy vos-leikkaus, mutta valtionosuuksien yhteismäärä kasvaa

- Peruspalvelujen valtionosuus yhteensä kasvaa vuodesta 2021
 - Kustannustenjaon tarkistuksen valtionosuusvaikutus leikataan, -564 milj. euroa
 - Valtionosuuksien tasoa kuitenkin nostetaan 246 milj. euroa.
 - Indeksikorotus +188 milj. euroa.
 - Kiky-vähennys -234 milj. euroa jää pohjiin
 - Laajenevat tehtävät rahoitetaan +120 milj. euroa
- OKM-rahoitus lisääntyy
 - Kustannustenjaon tarkistus +12 milj. euroa
 - Indeksikorotus +29 milj. euroa
- Kuntien verotulomenetysten kompensatiot yht. +2,6 mrd. euroa. Uudet tehtävät yht. +120 milj. euroa.

Huomasitko: Raju lasku peruspalvelujen valtionosuusprosenttiin vuonna 2022

Valtionosuusprosentti laskee 25,67 prosentista 23,59 prosenttiin

Uusien ja laajenevien tehtävien korvaus: +0,30 prosenttiyksikköä

Kuntien ja valtion välisen vuoden 2022 kustannustenjaon tarkistuksen leikkaus: -1,87 prosenttiyksikköä

Valtionosuuden korotus 246 milj. eurolla: +0,80 prosenttiyksikköä

Vuosien 2016, 2018 ja 2019 indeksileikkaukset: -0,55 prosenttiyksikköä

Kilpailukyky sopimukseen liittyvän vähennyksen muuttaminen pysyväksi vähennykseksi: -0,76 prosenttiyksikköä

23,59 %

**Valtionosuusprosentti
vuonna 2022**

**EU:n elpymis- ja palautumis-
tukivälineestä kohdistuu kuntatalouteen
vuonna 2022 noin 134 milj. euroa.**

**Tulevaisuusinvestointeihin on
myönnetty lisärahoitusta.**

**Valtion talousarvio ei sisällä
koronakorvauksia
vuodelle 2022.**

Valtionapujen määrä laskee 2022

Milj. euroa	TA 2020	TA + LTA:t 2020	TA 2021	TAE 2022	Muutos % TA 2021–TAE 2022
Laskennalliset valtionosuudet	8 106	9 701	8 755	9 100	3,9 %
VM	7 074	8 652	7 698	7 985	3,7 %
OKM ¹⁾	1 032	1 049	1 057	1 115	5,5 %
josta kuntayhtymien osuus	1 041	1 478	1 522	1 544	1,4 %
Valtion korvaus kunnille veroperustemuutoksista aiheutuvista verotulojen menetyksistä	2 269	2 383	2 360	2 652	12,4 %
Valtionavustukset					
OM yhteensä	0	0	0	11	100,0 %
SM yhteensä	0	0	0	0	0,0 %
VM yhteensä	40	420	20	30	50,0 %
OKM yhteensä	238	382	286	264	-7,7 %
MMM yhteensä	4	6	4	4	0,0 %
LVM yhteensä	42	208	42	45	7,1 %
TEM yhteensä	196	230	247	211	-14,6 %
STM yhteensä	517	900	2 229	690	-74,6 %
YM yhteensä	61	97	61	57	-6,6 %
Valtionavustukset yhteensä, milj. euroa	1 099	2 243	2 889	1 313	-54,5 %
Valtionavut yhteensä, milj. euroa	11 474	14 326	14 004	13 065	-6,7 %

1) Kuntien laskennallinen osuus on arvioitu OKM:n hallinnonalan (ml. yksityiset) kokonaisuudesta.

Valtion toimenpiteiden vaikutus

Taulukko 7. Valtion toimenpiteiden vaikutukset kuntien ja kuntayhtymien talouteen, milj. euroa, muutos 2021–2022.

	Tulot 2021	Tulot 2022	Tulot, muutos	Menot 2021	Menot 2022	Menot, muutos	Yhteensä
OKM hallinnonala ¹⁾							
Toiminnan muutokset ja budjettipäätökset (ml. lisätalousarviot)							
VM hallinnonala							
Kustannustenjaon tarkistuksen neutralisointi							
Valtionosuuden tason korotus vuonna 2022							
Seulontaohjelman laajennus (suolistosyöpä)							
Oppilas- ja opiskelijahuollon vahvistaminen							
Varhaiskasvatuksen tuki							
Lastensuojelun henkilöstömitoitus							
Korvaus kunnille velvollisuudesta osallistua sote-uudistuksen valmisteluun							
Sairausvakuutuslain muutos (kuntoutustarpeen arviointi)							
Lastensuojelun jälkihuolto-oikeuden laajennus							
Hoivahenkilöstön sitova vähimmäismitoitus (0,7)							
Oppivelvollisuuden laajentaminen							
Sote-asiakasmaksulain uudistus							
Vuoden 2021 koronaepidemian johdosta tehdyn lisäyksen poistuminen							
Vuoden 2021 koronaepidemian johdosta tehtyn harkinnanvaraisen valtionosuuden lisäyksen poistuminen							
VM yhteensä							
LVM hallinnonala							
MAL-toimenpiteet, perusväylänpito (ml. kävely ja pyöräily)	10,0	11,5	1,5	10,0	11,5	1,5	0,0
MAL-toimenpiteet, liikenteen infra-avustukset	67,7	39,7	-28,0	67,7	39,7	-28,0	0,0
Kävelyn ja pyöräilyn edistämiseen myönnettävät avustukset	29,0	3,5	-25,5	29,0	3,5	-25,5	0,0
1 Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan osalta toimenpiteiden vaikutukset kuntien ja kuntayhtymien talouteen ovat arvioita.							

	Tulot 2021	Tulot 2022	Tulot, muutos	Menot 2021	Menot 2022	Menot, muutos	Yhteensä
Julkisen henkilöliikenteen palvelujen ostot ja kehittäminen	12,8		-12,8	12,8		-12,8	0,0
LVM yhteensä			-64,8			-64,8	0,0
TEM hallinnonala							
Ohjaamoiden monialaisuuden vahvistaminen (RRF pilari 3)	3,2	3,2	0,0	3,2	3,2	0,0	0,0
Pakolaissiirtolaisten nosto	2,2	4,4	2,2	2,2	4,4	2,2	0,0
Afganistanista evakuoitujen kotouttaminen	0,0	2,4	2,4	0,0	2,4	2,4	0,0

Talent Hub								
Valtion, kaupunkien yhteistyö								
Alueiden omaehtoinen		Tulot 2021	Tulot 2022	Tulot, muutos	Menot 2021	Menot 2022	Menot, muutos	Yhteensä
Alaikäisten yksintullostasta aiheutuva lisäy								
Alueiden elinkeinoelkaupunkien ekosyste								
TEM yhteensä								
STM hallinnonala								
Lapsi- ja perhepalvelut								
Rintamaveteraanien palvelut								
Kansallinen mielente								
Kotihoidon resurssien kehittäminen								
Kuntoutuksen kehitt								
Peruspalvelujen saat mm. hoitotakuuta ti								
Paperittomien terve;								
Palvelurakenteen keipäihdepalvelut)								
Sosiaali- ja terveyden vahvistaminen (								
Osatyökykyisille suu								
STM yhteensä								
YM hallinnonala								
Elinympäristöjen tilaohjelman Kunta-Hel								

Keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelman toimeenpano; Kuntien ja alueiden ilmastotyön vauhdittaminen	3,5	-3,5	3,5	-3,5	0,0
--	-----	------	-----	------	-----

Kuntaliitto:
Valtion toimenpiteiden yhteisvaikutus
heikentää kuntataloutta vuonna 2022
noin 550 miljoonaa euroa.

Vuonna 2022 tehdään myös vero- muutoksia

Keskeiset tuloveromuutokset:

	milj. euroa
Ansiotuloveroperusteiden indeksitarkistus	-209
– josta progressiivinen tuloveroasteikko	-69
– josta työtulovähennys	-93
– josta perusvähennys	-47
Asuntolainan korkovähennyksen rajaaminen	4
Liikenteen työsuhde-etujen kasvattaminen	-3
Kotitalousvähennyksen kasvattaminen	-17
YHTEENSÄ	-225

- Veromuutoksia myös yhteisöveroon
- Muutokset kompensoidaan nettomääräisesti kunnille
- Yhteisöveron jako-osuuden korotus vuonna 2021 lisää kuntien yhteisöveron tilityksiä vuoden 2022 puolella noin 40 milj. eurolla
- Viimeisin tieto kiinteistöverouudistuksesta: Uudistus siirtynee vuoden 2024 puolelle, mutta lausuntokierros saattaa pyörähtää jo pian käyntiin.

**Kuntatalous-
ohjelmassa on myös
pitkät kappaleet
hallinnonalojen
toimenpiteistä**

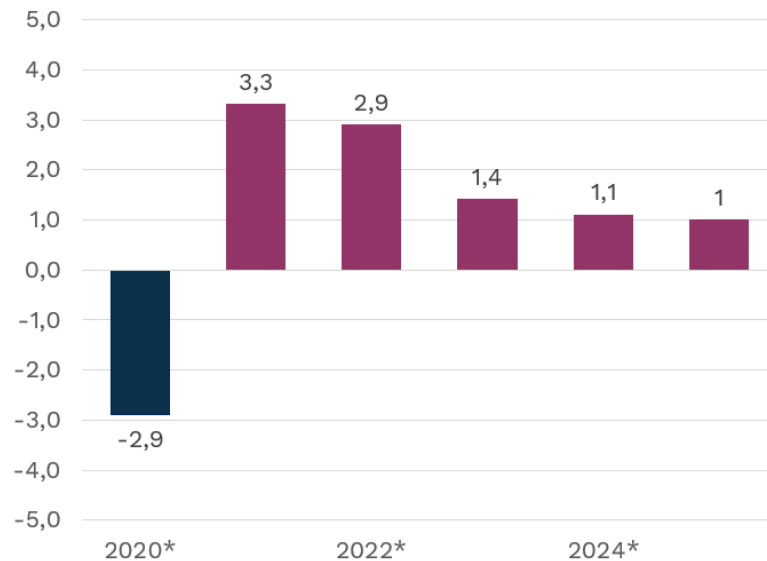

Kuntatalouden kehitysarvio

Kansantalous on toipunut nopeasti korona-pandemiasta ja elpyminen jatkuu 2022.

BKT 2020–2025

määrän prosenttimuutos edellisestä vuodesta

- Vaikka pandemiatilanne heikentyisi loppuvuonna 2021, sen ei oleteta hidastavan talouden toipumista.
- Vuosina 2021 ja 2022 yksityinen kulutus kasvaa. Ostovoima lisääntyy.
- Maailmakaupan kasvu ja elvytystoimet lisäävät vientikysyntää.
- Investoinnit kasvavat ripeästi.
- Kasvupyrähdyksen jälkeen kasvu hidastuu ja asettuu 1-1,5 prosentin tuntumaan

Palkkakehityksen suuruus 2022 on vielä erittäin epävarma

Kuntien ansiotasoindeksi

Kuntien ansiotasoindeksiennuste 2,6 % vuodelle 2021 ja 3,0 % vuodelle 2022.

Kuntien ennuste noudattaa yleisen ansiotasoindeksin ennustetta.

**Ansiotaso-
indeksi
3,0 %**

Kustannusten nousu ylittää kaksi prosenttia

Peruspalvelujen hintaindeksi

Vuonna 2021	+2,7 %
Vuonna 2022	+2,5 %
Vuonna 2023	+2,3 %
Vuonna 2024	+2,4 %
Vuonna 2025	+2,5 %

2,5 %

Peruspalvelujen
hintaindeksin nousu
vuonna 2022

Kuntatyönantajan sosiaalivakuutusmaksuja

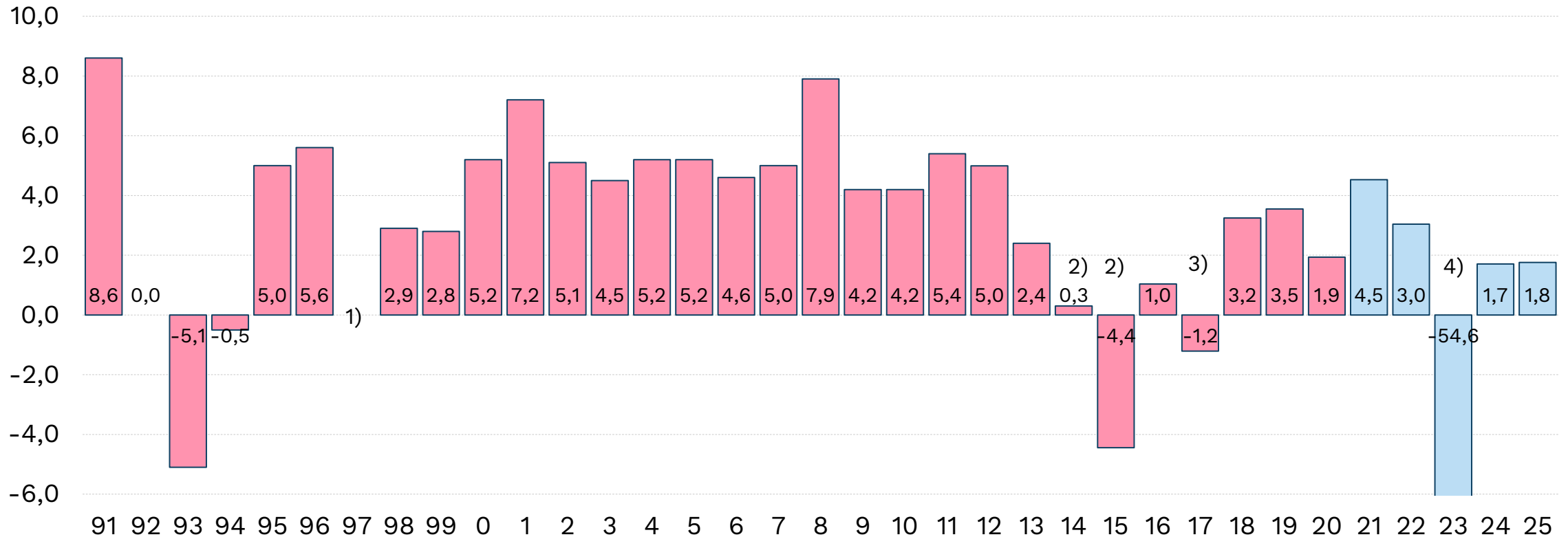
prosenttia maksun perusteena olevasta palkasta

MAKSU	2019	2020	2021	2022*	2023*
Sairausvakuutusmaksu	0,77	1,34	1,53	1,33	1,43
Työttömyysvakuutusmaksu	2,05 ^{a)}	1,70 ^{b)}	1,90 ^{c)}	2,05 ^{d)}	2,05 ^{e)}
Kevan jäsenyhteisön eläkemaksu, keskimääräinen työnantajan osuus	21,2	20,8	20,8	20,4	20,4
Työnantajan osuus palkkaperusteisesta eläkemaksusta ^{f)}	17,25	16,85	16,82	17,20	17,20
Eläkemenoperusteinen maksuosa ^{g)}	3,95	3,95	3,95	3,2	3,2
Valtion eläkejärjestelmän kuntasektorin maksu	16,76	16,25	16,22	16,65	16,65
Muut erät (keskimäärin)	0,70	0,70	0,70	0,70	0,7
TYÖNANTAJAN MAKSUT KESKIMÄÄRIN	24,28	24,09	24,45	24,1	24,2
Maksumuutos, %-yksikköä ed. vuodesta	-1,01	-0,19	+0,36	-0,30	+0,1
Vakuutetun eläkemaksu (alle 53v. tai yli 62v.)	6,75	7,15	7,15	7,15	7,15
Vakuutetun eläkemaksu (53-62v.)	8,25	8,65	8,65	8,65	8,65

- a. 0,50 % palkkasumman ensimmäiseen 2 086 500 euroon asti
- b. 0,45 % palkkasumman ensimmäiseen 2 125 500 euroon asti
- c. 0,50 % palkkasumman ensimmäiseen 2 169 000 euroon asti
- d. 0,50 % palkkasumman ensimmäiseen noin 2,2 miljoonaan euroon asti
- e. Palkkasummarajan ylittävältä osalta. Rajan alla maksu olisi 0,50 %.
- f. Vuodesta 2019 palkkaperusteinen eläkemaksu on kokonaiseläkemaksu, joka sisältää työnantajan ja työntekijän eläkemaksun sekä työkyvyttömyyseläkemaksun. **Taulukossa keskimääräinen työnantajan osuus.**
- g. Eläkemenoperusteista maksua maksetaan niistä maksussa olevista eläkkeistä, jotka ovat karttuneet jäsenyhteisön palveluksessa ennen vuotta 2005. Maksu poistuu vuonna 2023 ja tilalle tulee **tasausmaksu**, joka jaetaan kuntien ja hyvinvointialueiden osuuksiin.

**Kuntatalouden näkymät
kuntatalousohjelmassa
varsin samankaltaiset kuin
keväällä 2021**

Kuntien ja kuntayhtymien toimintakulujen kasvu-%

1) Mm. opetustoimen ylläpitäjämallin johdosta vuosi 1997 ei ole vertailukelpoinen aikaisempien vuosien kanssa

2) Vuosina 2014-2015 toimintamenojen kasvua hidastaa kunnallisten ammattikorkeakoulujen sekä liikelaitosten yhtiöittäminen.

Lisäksi vuonna 2015 menojen tasoon vaikuttaa tilastouudistus. Ilman näitä toimenpiteitä kasvu vuosina 2014 ja 2015 noin 1 %.

3) Vuonna 2017 toimintamenoissa näkyy perustoimeentulotuen maksatuksen ja laskutuksen siirto

Kelalle sekä kiky-sopimus. Ilman näitä toimenpiteitä kasvu olisi noin 1 %.

4) Sote-uudistus vähentää kuntien toimintakuluja.

Lähde: Vuodet 2019 ja 2020 Tilastokeskus,
Vuosien 2021-2025 arviot VM 27.9.2021

Kuntien ja kuntayhtymien talous

painelaskelman mukaan, mrd.€

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Toimintakate	-29,84	-30,64	-31,01	-32,94	-12,70	-12,96	-13,25
Verotulot	23,02	23,94	25,34	25,53	13,58	12,98	13,28
Valtionosuudet	8,68	11,05	10,03	10,64	3,20	3,31	3,41
Rahoitustuotot ja kulut, netto	0,47	0,37	0,38	0,37	0,43	0,43	0,41
Vuosikate	2,33	4,71	4,73	3,60	4,50	3,76	3,85
Poistot	-2,94	-3,09	-3,19	-3,29	-3,09	-3,18	-3,27
Satunnaiset erät, netto	0,40	0,09	0,09	0,09	0,09	0,09	0,09
Tilikauden tulos	-0,21	1,71	1,63	0,39	1,50	0,67	0,67
Tulorah. korjauserät	-0,89	-0,51	-0,51	-0,51	-0,51	-0,51	-0,51
Tulorahoitus, netto	1,84	4,29	4,31	3,17	4,07	3,34	3,43
Investoinnit, netto	-4,05	-4,67	-4,73	-4,79	-3,98	-4,08	-4,18
Rahoitusjäämä ¹⁾	-2,21	-0,38	-0,42	-1,62	0,09	-0,74	-0,75
Lainakanta	21,94	23,41	23,80	25,39	20,67	21,37	22,09
Rahavarat	6,31	7,94	7,94	7,94	7,43	7,43	7,43

1) Rahoitusjäämä = Toiminnan ja investointien rahavirta = Tulorahoitus + investoinnit, netto
Tulorahoitus = Vuosikate + satunnaiset erät, netto + tulorahoituksen korjauserät

Kuntasektorin vuosikate ja tilikauden tulos

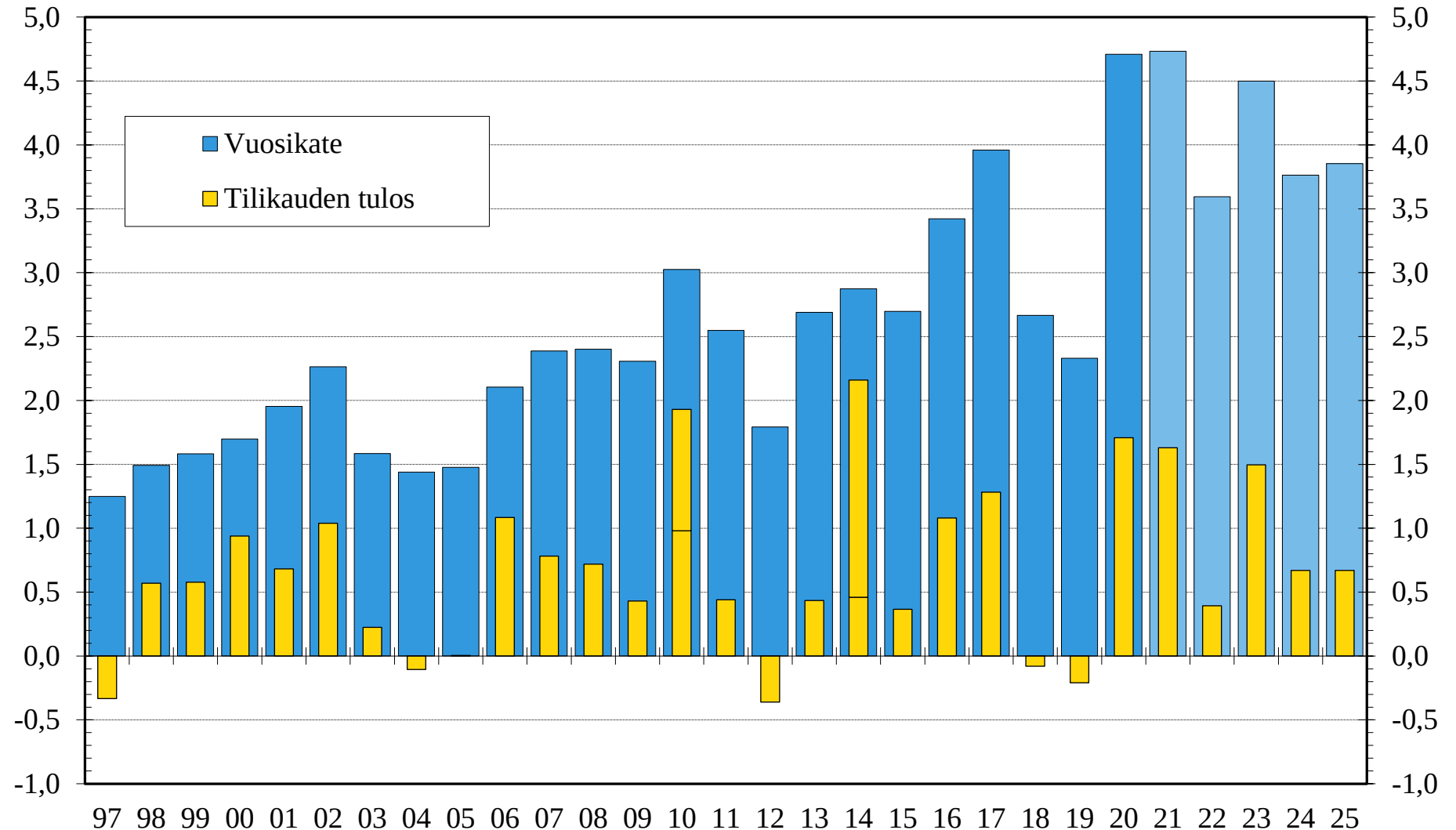
painelaskelman mukaan, mrd.€

Vuonna 2010 tulos sisältää HSY:n perustamisesta johtuvaa pk-seudun kuntien kirjanpidollista myyntivoittoa 0,95 mrd. euroa.

Vuonna 2014 kunnallisten liikelaitosten yhtiöittäminen paransi tilikauden tulosta 1,7 mrd. euroa.

Vuosien 2016 ja 2017 vuosikatetta vahvistivat kiky-lomarahaleikkaus ja työnantajamaksujen alennukset. Kiky-säästöt leikattiin täysimääräisinä vuosina 2018-2019.

Vuonna 2020 vuosikatetta vahvistaa noin 3 miljardin euron koronatuki kunnille ja sairaanhoitopiireille. Vuodelle 2021 myönnetty koronatuki on vajaa kaksi miljardia euroa.

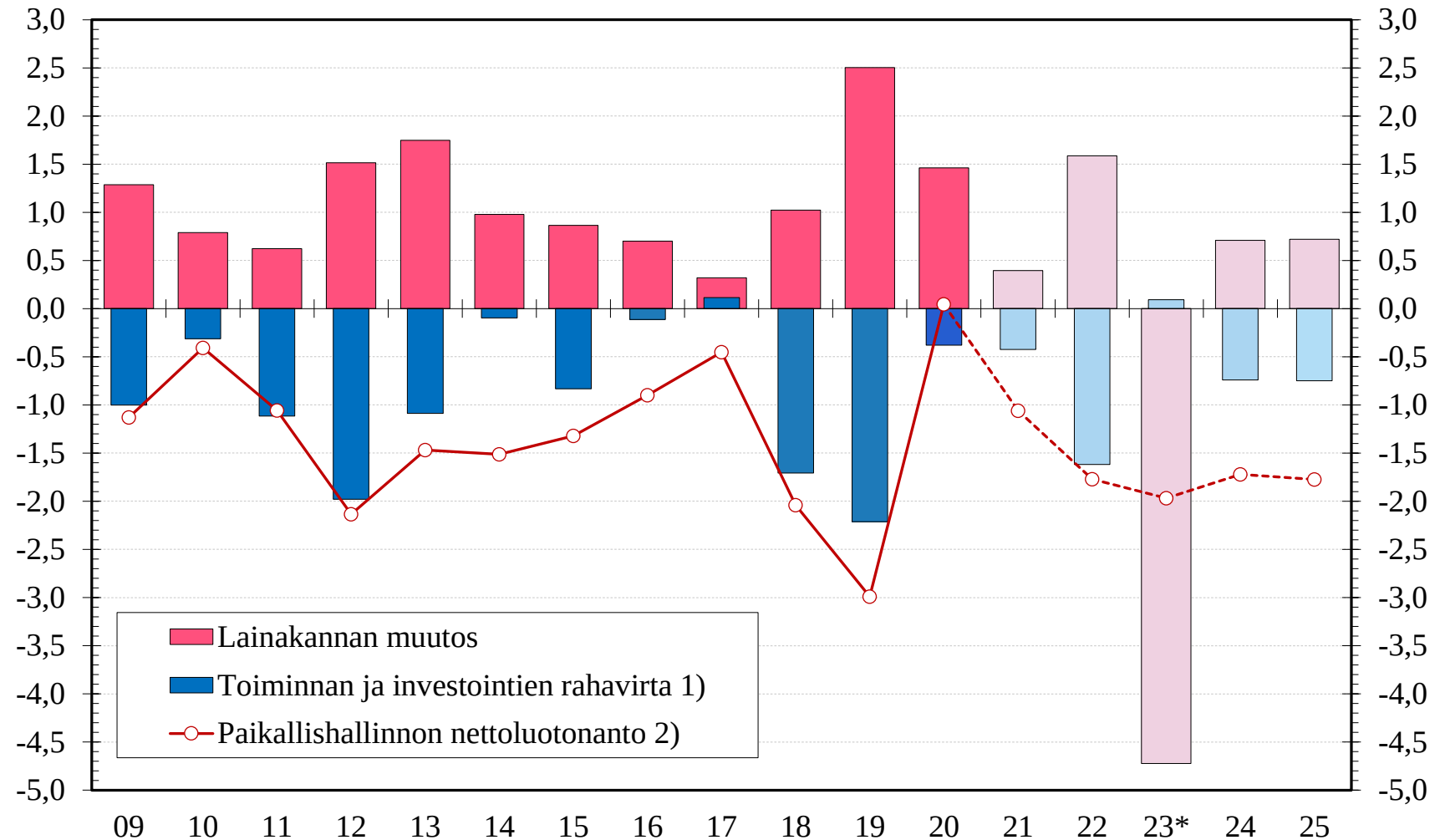
Kuntasektorin toim. ja inv. rahavirta, nettoluotonanto sekä lainakannan muutos

painelaskelman mukaan, mrd.€

1) Alijäämäinen (neg.) rahavirta ilmaisee, että menoja katetaan kassavaroja vähentämällä tai lainalla. Ylijäämäinen (pos.) rahavirta ilmaisee, kuinka paljon varoja jää antolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen.

2) Nettoluotonanto kansantalouden tilinpidon mukaan = Paikallishallinnon kokonaistulojen ja kokonaismenojen erotus

*) Vuoden 2023 luvuissa on huomioitu sote-uudistuksen vaikutus.

Talouden sopeutuspaine suuri kaikissa kuntakokoryhmissä

Toiminnan ja investointien rahavirta kuntakokoryhmittäin vuosina 2019–2022, euroa/as.

Kuntaliiton verokehikko päivittyi 27.9.2021

Kuulumiset

Kunnallisvero veroennustekehikossa 27.9.2021

Hyvin maltillisia muutoksia verrattuna elokuun lopun veroennusteeseen

- Kuluvan vuoden kunnallisveron ennakkoveroja laskettiin hieman ja verovuoden 2020 kertymät korjailtiin hieman vastaamaan valmistuvan verotuksen ennakkotietoja.
- Verovuoden 2021 negatiivinen jako-osuusoikaisu on reilu 1 % -yksikköä, tarkoittaen reilun -320 miljoonan negatiivista oikaisua kunnallisveroon – sama arvio elokuun ennusteessa.
- Uusi jako-osuus vuodelle 2021 otetaan käyttöön lokakuun verotilityksissä.

**Veroennustekehikon
kunnallisveroarviot
vastaavat KTO:n
vastaavia
kertymäärvioita.**

Veroperustemuutokset ensi vuodelle

- Veroperustemuutokset alentavat kunnallisveron tuottoa arviolta 229 miljoonalla eurolla vuonna 2022.
 - Tästä 209 milj. euroa johtuu hallitusohjelman mukaisista ansiotasoindeksin tarkistuksista, jotka olemme huomioineet ennusteissa jo aiemmin.
 - Lisäksi tehtiin muutamia vaikutuksiltaan pienehköjä muutoksia veroperusteisiin (esim. kotitalousvähennys)
 - Arvioidut verotulomenetykset huomioidaan verotulojen menetyksien korvauksina.

Kuluvan vuoden kiinteistöveroja valuu arvioitua enemmän ensi vuoden puolelle

- Syyskuun kiinteistöveroennusteessa on huomioitu valmistuvan verotuksen 2021 päivitettyt arviot.
 - Verohallinnon aikaisempi arvio, että noin 5 % verovuoden 2021 maksettavasta kiinteistöverosta kertyisi ensi vuoden alussa, ei tämän hetken tietojen perusteella enää pidä paikkansa.
 - Verovuoden 2021 maksuunpannun kiinteistöveron kokonaismäärä on tällä hetkellä vajaa 2 mrd. euroa. Siitä arviolta noin 190 miljoonaa euroa (vajaa 10 %) erääntyisi maksuun vasta ensi vuoden tammi- ja helmikuussa

Valtionosuuslaskelmia päivitetään

Laskelmia VM:n sivuilla, yhteenveto ja laskuri Kuntaliiton sivuille

- VM:n sivuilla on saatavilla 5.10. päivitetty kuntakohtaiset ennakkolaskelmat peruspalveluiden valtionosuudesta ja kotikuntakorvauksista
- VM:n laskelmien excel-taulukoissa on tarkat tiedot peruspalveluiden valtionosuuden osatekijöistä, mutta luvut eivät sisällä OKM-valtionosuutta
- Muutokset vähäisiä kevään/kesän laskelmiin verrattuna – peruspalveluiden valtionosuus kasvanut aiempiin laskelmiin +0,4 % ja veromenetysten kompensatio +1,5 %
- Kuntaliiton sivuilla julkaistaan tämän viikon aikana yhteenveto valtionosuuslaskelmista niin, että niihin sisältyy myös OKM-valtionosuus
- Kuntaliiton sivuilla on jo valtionosuuslaskuri, jossa OKM-valtionosuuden perushinnat ensi vuoden talousarvion mukaisina. Laskuri päivitetään ajan tasalle myös peruspalveluiden valtionosuuden osalta.
- **HUOM! KOSKI-tietovarannon tietojen oikeellisuus tärkeää, että saatte kuntanne OKM-valtionosuudet oikean suuruisina!**

Minna Punakallio
Pääekonomisti
Puh. +358 9 771 2095
Minna.Punakallio@kuntaliitto.fi

www.kuntaliitto.fi

Seuraava
Taloustorstai
25.11.2021
klo 9.30

Tervetuloa!

